

[Eva Gredal.]

Den anden udtalelse, jeg nævnte før, om, at amter og kommuner sagtens kunne klare det hele øjeblikkeligt, vil jeg gerne belyse blot med et enkelt eksempel. Hvordan forestiller man sig at kommunerne skal kunne klare undervisningen af de ca. 1.700 åndssvage børn, som ikke får det, man kræver af optræning — nogle kalder det undervisning? Man kan sige, at det drejer sig jo kun om 1/4 pct. af det samlede elevantal i folkeskolen, så det kunne synes, som om kommunerne let kunne ordne det. Men man glemmer samtidig at oplyse, at det drejer sig om åndssvageforsorgens allersvageste klientel, og den undervisning, der tales om, har ikke meget at skaffe med den undervisning, som foregår i folkeskolen, og som folkeskolen er indrettet på at give. Folkeskolen råder i dag ikke over det personale — hvad enten det så skal være seminarieuddannede, hvad jeg stiller mig meget tvivlende over for, eller omsorgspersonale — som kan give disse åndssvageforsorgens svageste klienter en undervisning eller rettere sagt en oplæring med henblik på at klare dagliglivets enkleste fornødenheder som at klæde sig på, spise selv, gå på toilettet osv.

Jeg tror, at denne oplæringsvirksomhed kan klares af kommunerne, og jeg ved også, at socialreformkommissionens anden betænkning har foreslået, at disse opgaver skal decentraliseres. Men det er vel uden for enhver tvivl, at hvad enten opgaverne skal påhvile staten eller kommunerne, så kræver løsningen af disse opgaver investeringer i bygninger og uddannelse af personale, og også hos kommunerne skal der driftsudgifter til, når investeringerne er foretaget. Man må vel nok have lov til at sige, at åndssvageforsorgens problemer ikke løses bare ved at lægge sagerne ud til kommunerne.

Hertil kommer, at amterne, som er udset til at varetage åndssvageforsorgens opgaver, på nuværende tidspunkt er under opbygning. Det er urealistisk at forestille sig, når administrationen af bistandsloven, som forhåbentlig træder i kraft den 1. april, lægges

ud til amter og kommuner, at amterne så samtidig skulle kunne klare den store opgave, det ville være at overtage administrationen og udbygningen af åndssvageforsorgen.

Men jeg vil gerne have, at det står helt klart, at det er min opfattelse, at åndssvageforsorgen skal decentraliseres, og det er min opfattelse, at det skal ske i løbet af 1970'erne. Skulle jeg endelig forsøge at sætte et tal på, måtte det blive 1978.

Det er blevet sagt, at det tager 10 år, fra man bestemmer sig til et byggeri under åndssvageforsorgen, og til byggeriet er færdigt. Det har inden for de sidste 2 år vist sig, at det kunne gøres hurtigere. For 2 år siden fik åndssvageforsorgen en ekstrabevilling på 45 mill. kr., og i løbet af ét år lykkedes det at etablere 880 værkstedspladser og 264 børnehavempladser plus forskellige andre projekter af ekstern art. Det var en hård belastning for forsorgen, men det lykkedes at få iværksat alle disse ting.

Også i år er der en ekstrabevilling. Det var planlagt, at den skulle omfatte byggeri af træningsskoler eller, vil jeg hellere kalde det, specialskoler. Også omkring disse skoler har der stået en stor diskussion. Jeg har mærket mig en udtalelse af formanden for lærerforeningen under åndssvageforsorgen, som siger, at man har benyttet begrebet træningsskoler som et politisk begreb for at skaffe penge, og at man fagligt længe har vidst, at der ikke var grund til at opretholde en sondring mellem træningsskoler og debilskoler. Jeg tror ikke, udtalelser af denne art gør forståelsen i befolkningen bedre, og jeg vil derfor gerne spørge ministeren, hvad man egentlig vil med hensyn til skoler i åndssvageforsorgen.

Der findes f.eks. de grønne skoler for debile børn. Der findes også de såkaldte træningsskoler for et antal børn, de svagest udrustede. Der har været nedsat, som også ministeren oplyste i sin redegørelse, et udvalg vedrørende træningsskoler, hvor man finder frem til, at ca. 1.700 svagt udrustede børn ikke får undervisning. Der henvises til undervisningspligt fra loven af 1959. Der